

Dünya KİV-i Vaşinqtonda Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin görüşündən yazıb

Global media Donald Tramp, İlham Əliyev və Nikol Paşinyan arasında görüşü diqqət mərkəzində saxlayır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan və ABŞ Prezidenti Donald Trampın Bakı ilə İrəvan arasında sülh sazişi ilə bağlı Vaşinqtonda keçirilən görüş, liderlərin imzaladığı Birgə Bəyannamə və onların bəyanatları dünyanın nüfuzlu media orqanlarının diqqət mərkəzindədir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Reuters" agentliyinin dərc etdiyi geniş məqalədə qeyd olunur ki, Azərbaycan və Ermənistan cümə günü ABŞ Prezidenti Donald Trampın görüş zamanı ABŞ-nin vasitəçiliyi ilə onilliklər davam edən münaqişədən sonra ikitərəfli iqtisadi əlaqələri gücləndirəcək və münasibətlərin tam normalaşmasına doğru hərəkət edəcək sülh sazişinin layihəsini imzalayıblar.

Cənubi Qafqazdakı rəqiblər arasında razılaşmanın Tramp administrasiyası üçün mühüm nailiyyət olduğunu qeyd edən agentlik yazır ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanı Ağ Evdə keçirilən imzalanma mərasimində salamlayan Tramp deyib: "Uzun müddətdir, 35 ildir ki, onlar döyüşüblər, indi də dostdurlar və onlar uzun müddət dost olacaqlar".

"Reuters" qeyd edir ki, razılaşma ABŞ-nin Cənubi Qafqazdan keçən strateji tranzit döhlizinə eksklüziv inkişaf hüquqları daxildir ki, bu da Ağ Evin qonaqına, enerji və digər resursların ixracını asanlaşdıracaq. Tramp bildirib ki, ABŞ enerji, ticarət və texnologiya, o cümlədən sünü intellekt sahələrində əməkdaşlığı genişləndirmək üçün hər bir ölkə ilə ayrı-ayrı müqavilələr imzalayıb. O, Azərbaycan ilə ABŞ arasında müdafiə sahəsində əməkdaşlığa qoyulan məhdudiyyətlərin də aradan qaldırıldığını deyib. Hər iki lider Trampın münaqişənin sona çatmasına kömək etdiyinə görə tərifləyib və onu Nobel Sülh Mükafatına namizəd göstərəcəklərini bildirib.

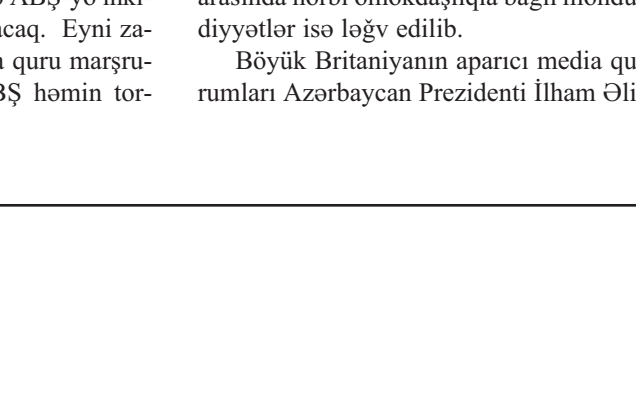
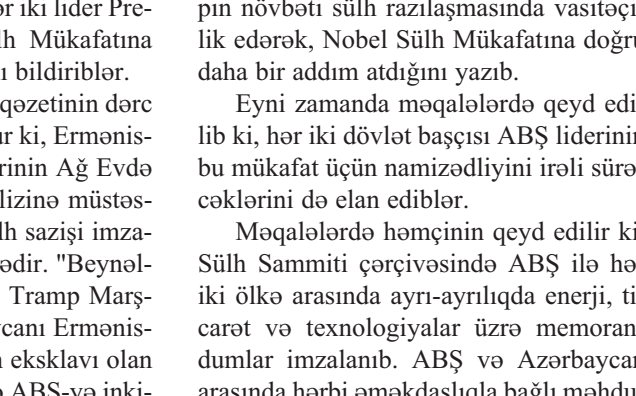
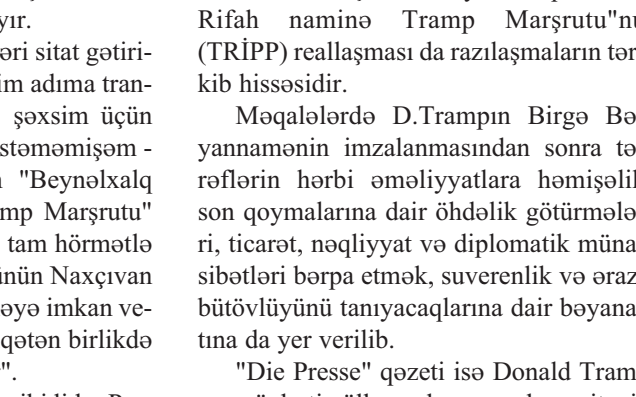
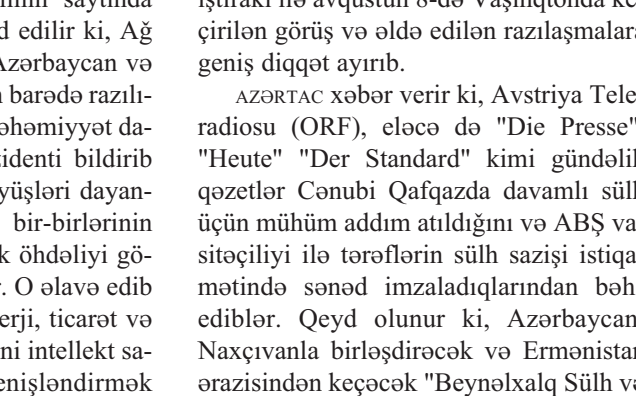
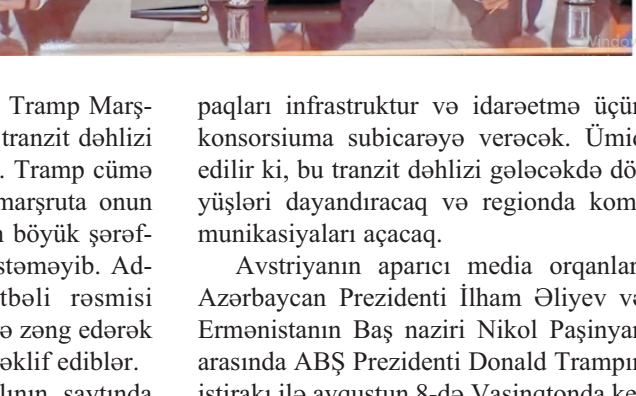
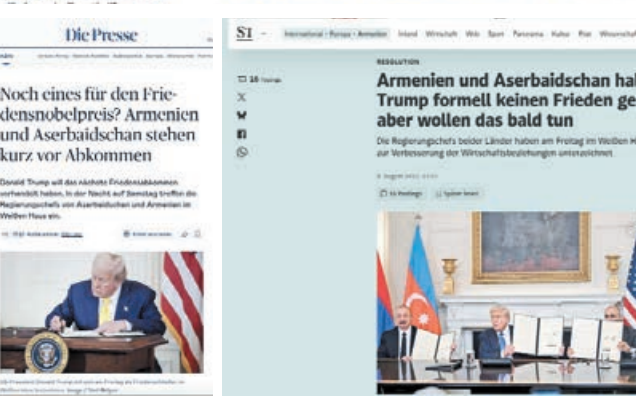
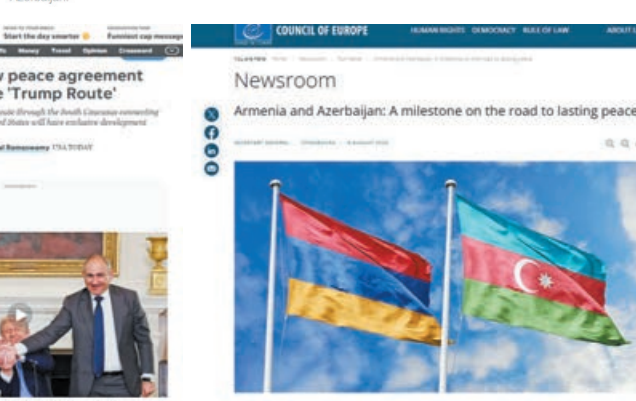
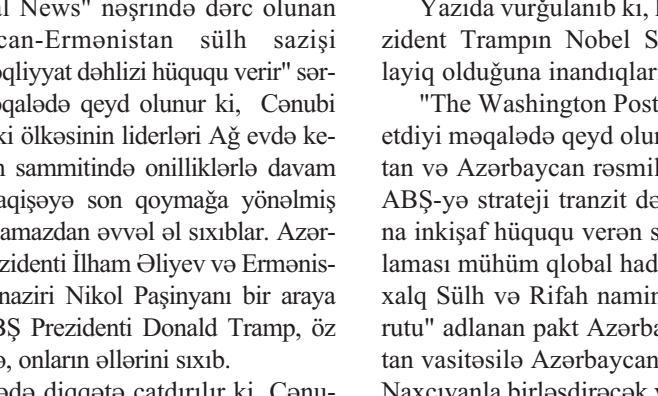
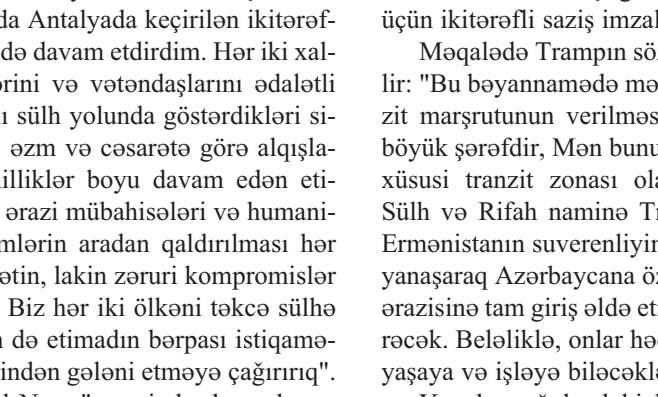
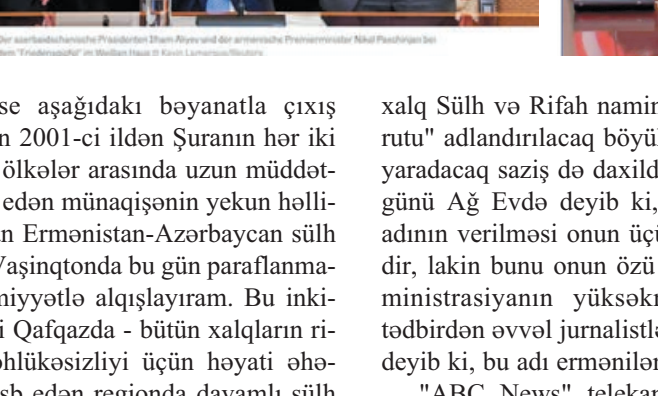
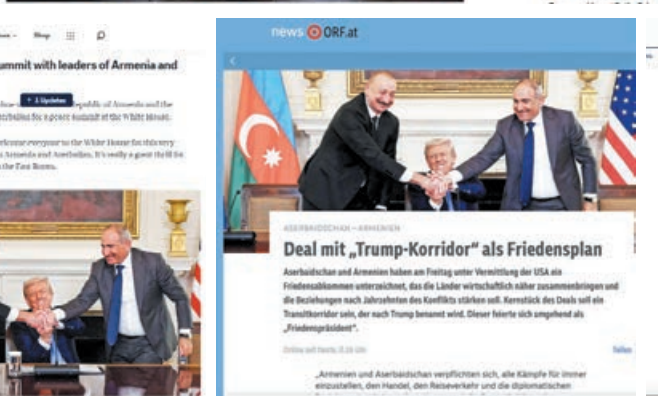
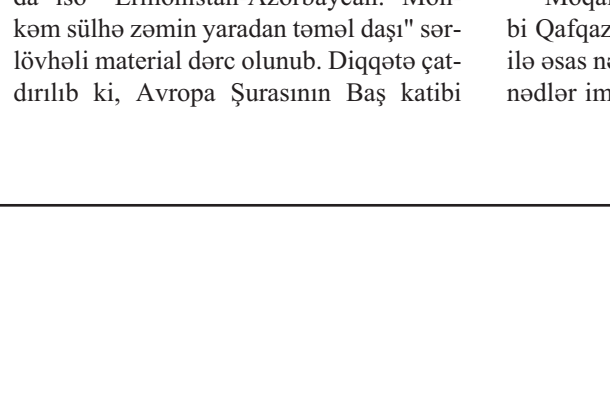
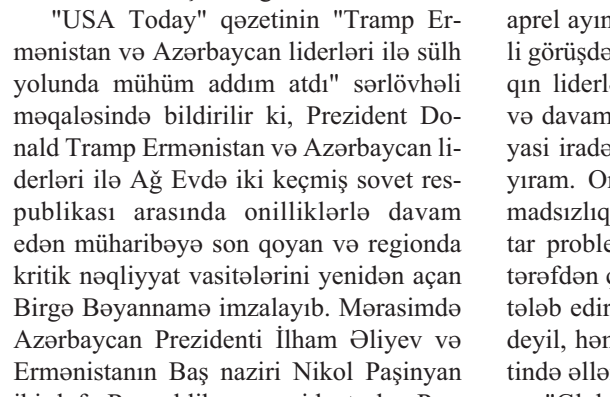
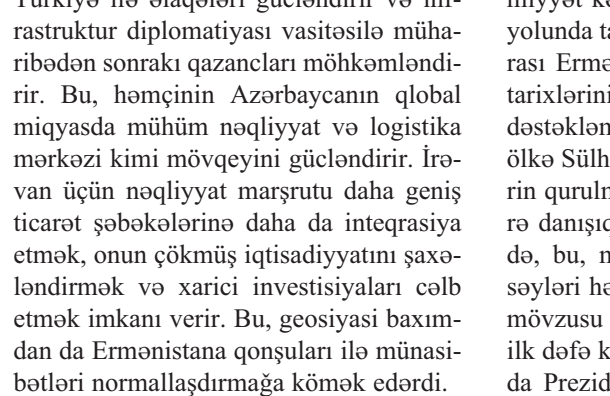
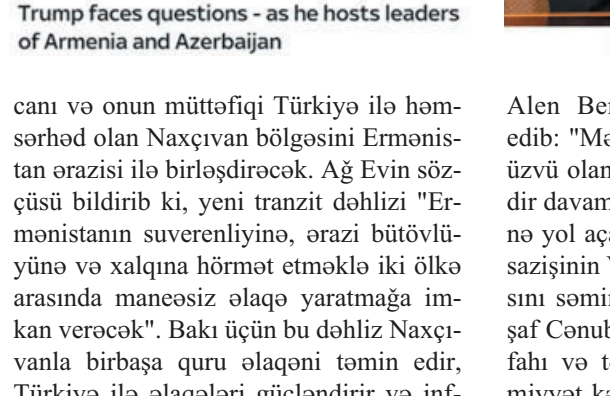
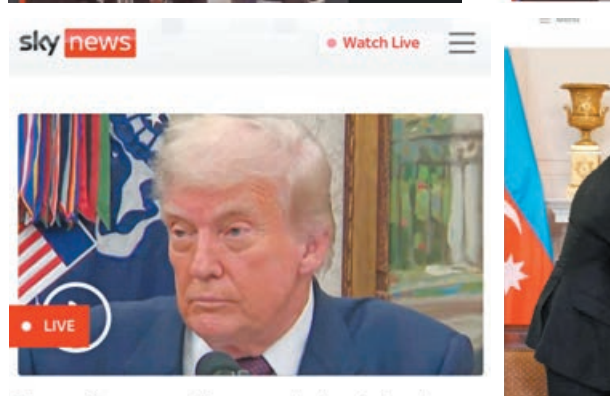
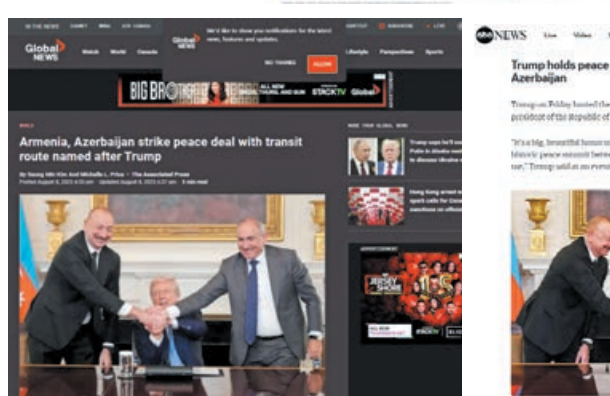
"New York Post" qəzetinin dərc etdiyi "Ermənistan və Azərbaycan çoxdan gözlənilən sülhə imza atdı və Trampın Nobel Sülh mükafatına namizədliyini irəli sürdülər" sərlövhəli məqaləsində qeyd olunur ki, Prezident Tramp regionda yeni demir yolu ətrafında tikilən sülh sazişini imzalamaq üçün cümə günü Ağ Evdə çoxdandır ki, münaqişə vəziyyətində olan Ermənistan və Azərbaycanın liderlərini qəbul edib, Görüş zamanı liderlər ABŞ Prezidentini Nobel Sülh Mükafatına birgə tövsiyə etməyə söz verdilər.

Qəzet qeyd edib: "Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu" adlandırılan ABŞ-nin inkişaf etdirdiyi tranzit təşəbbüsü Ermənistanın seyrək məskunlaşmış cənubunu keçməklə yanaşı, Azərbaycanın paytaxtı Bakını Naxçıvan anklavı ilə Türkiyəyə birləşdirəcək. "Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev sənədləri imzaladıqları zaman rahat görünüblər, Tramp keçmiş sovet respublikaları arasında gələcək məsələlərdə vasitəçilik etmək üçün könlü olduğunu bildirib və hər iki lideri tərifləyib", - deyər məqalədə vurğulanıb.

"Euronews" telekanalının saytında dərc olunan "İnanılmaz sülh: Ermənistan və Azərbaycan onilliklər ərzində davam edən münaqişədən sonra sülhə gəlir" sərlövhəli məqalədə qeyd olunur ki, təxminən dörd onillik davam edən və son vaxtlara qədər son görünməyən qanlı münaqişədən sonra bu iki ölkə ABŞ Prezidenti Donald Trampın iştirakı ilə sülh sazişi imzaladılar. İndi Cənubi Qafqazda mərkəzi rol oynayan Rusiya bu tarixi məqamda nəzərə çarpmır.

Məqalədə deyilir: "Ermənistan və Azərbaycan liderləri Nikol Paşinyan və İlham Əliyev 40 ildir davam edən qanlı Qarabağ münaqişəsindən sonra cümə günü ABŞ Prezidenti Donald Trampın iştirakı ilə Vaşinqtonda sülh sazişi imzalayıblar. "Biz bu gün Cənubi Qafqazda sülh bərqərar edirik", - deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev vurğulayıb ki, "bu gün biz böyük bir yeni tarix yazırıq". Ermənistanın Baş naziri Paşinyan əlavə edib ki, bu razılaşma "sülh fəslinin açılmasını" təmsil edir. Tramp isə bildirib: "Ermənistan və Azərbaycan bütün döyüşləri əbədi olaraq bitirmək öhdəliyi götürür".

Yazıda diqqətə çatdırılıb ki, Ermənistan və Azərbaycan "Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu" adlanan böyük tranzit döhlizinin yaradılması barədə razılığa gəliblər. O, materik Azərbay-

vey və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın ABŞ Prezidenti Donald Trampın iştirakı ilə Vaşinqtonda keçirilən görüşünü diqqət mərkəzində saxlayıblar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Sky News", "BBC News" və beynəlxalq xəbər agentlikləri, o cümlədən "Reuters", Ağ Evdə baş tutan danışıqlarda tərəflərin Birgə Bəyannamə imzaladığını, sənədin regionda uzunmüddətli sülhün bərqərar olması üçün əhəmiyyətini vurğulayıblar.

BBC-nin məlumatında bildirilir ki, Prezident İlham Əliyev bu gün tarixi gün adlandırılıb, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan isə sazişin yeni bir dövrün başlanğıcı olduğunu bildirib.

Xəbərlərdə ABŞ Prezidenti Donald Trampın imzalanma mərasimində hər iki ölkənin hərbi əməliyyatları həmişəlik dayandırmağa, qarşılıqlı suverenliyə və ərazi bütövlüyünə hörmətlə yanaşmağa razılıq verdiyini açıqladığı qeyd olunub.

Almaniyanın bir sıra nüfuzlu media orqanları Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın ABŞ Prezidenti Donald Trampın davəti ilə Vaşinqtonda keçirilən görüşü və əldə olunan mühüm razılaşmaya geniş diqqət yetirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu ölkənin "Spiegel", "Zeit", "Handelsblatt", "Berliner Zeitung", "Tagesspiegel" nəşrlərinin, "Deutsche Welle", "Welt", "Tagesschau" televiziya və digər media qurumlarının yayımladığı xəbərlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, ABŞ Prezidenti Donald Trampın və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın Vaşinqtonda keçirilmiş görüşə dair Birgə Bəyannamə imzalamaları xüsusilə diqqət mərkəzində saxlanılıb.

Xəbərlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanın ABŞ Prezidenti Donald Trampın vasitəçiliyi ilə Birgə Bəyannaməni imzalamalarının çoxillik münaqişəyə son qoyulması və regionda əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar açdığı qeyd edilib. Bu baxımdan "Beynəlxalq Sülh və Rifah üçün Tramp Marşrutu" (TRIPP) layihəsi ilə Azərbaycanın əsas ərazisindən Naxçıvan Muxtar Respublikasına maneəsiz giriş imkanının yaradılmasının razılaşdırıldığı vurğulanıb. Bununla yanaşı, hər iki ölkənin ATƏT-in Minsk qrupunun ləğvi ilə bağlı birgə müdaxilə etdikləri, bir-birinin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə hörmət əsasında sülhün, sabitliyin və rifahın təşviqini təşdiq etdikləri bildirilib.

Həmçinin ABŞ-nin Azərbaycan və Ermənistan ilə ikitərəfli razılaşmalar bağladığı, o cümlədən Azərbaycan ilə Birləşmiş Ştatlar, habelə "Exxon" və SOCAR arasında mühüm sənədlərin imzalandığı qeyd olunub.

Almaniyanın xarici işlər naziri İohan Vadefulun məsələ ilə bağlı bəyanatında Ermənistan və Azərbaycan bu gün tarixlərdə yeni bir səhifə açaraq mühüm razılaşmaya nail olmalarını alqışladığı diqqətə çatdırılıb.

Türkiyənin aparcı xəbər agentlikləri, telekanalları, çap mediası və xəbər saytları Ağ Evdə Azərbaycan, Ermənistan və ABŞ liderlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşün yekunlarını geniş işıqladıblar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qardaş ölkənin telekanalları və internet resursları gün ərzində dəfələrlə Vaşinqtondan canlı bağlantılar yayımlayıaraq, Prezident İlham Əliyev, Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan və ABŞ Prezidenti Donald Trampın görüşünü tarixi adlandırb.

Türkiyə ictimaiyyəti Prezident İlham Əliyevin mövqeyi ilə tanış edilib, ölkəmizin Cənubi Qafqazda davamlı sülh və sabitliyə çağırışları vurğulanıb.

Xəbər materiallarında xüsusi diqqət Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münaqişənin həlli ilə bağlı bəyannamənin əhəmiyyətinə verilib. Uzun illər davam edən münaqişənin son qoyulması kontekstində imzalanmış sənədlərin tələyüklü xarakterini vurğulanıb.

Müxtəlif telekanalların efrində analitiklər, ekspertlər və jurnalistlər çıxış edərək Vaşinqtondakı tarixi görüşlə bağlı fikirlərini təqdim ediblər.

Ağ Evdə keçirilən görüşün yekunları həm region, həm də dünya üçün, o cümlədən Türkiyə ilə türk dünyası arasında kommunikasiyaların açılması və əlaqələrin inkişafı kontekstində xüsusilə əhəmiyyətli adlandırılıb.

canı və onun müttəfiqi Türkiyə ilə həmsərhəd olan Naxçıvan bölgəsini Ermənistan ərazisi ilə birləşdirəcək. Ağ Evin sözcüsü bildirib ki, yeni tranzit döhlizi "Ermənistanın suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və xalqına hörmət etməkə iki ölkə arasında maneəsiz əlaqə yaratmağa imkan verəcək". Bakı üçün bu döhliz Naxçıvanla birbaşa quru əlaqəni təmin edir, Türkiyə ilə əlaqələri gücləndirir və infrastruktur diplomatiyası vasitəsilə mühərribədən sonrakı qazancları möhkəmləndirir. Bu, həmçinin Azərbaycanın global miqyasda mühüm nəqliyyat və logistika mərkəzi kimi mövqeyini gücləndirir. İrəvan üçün nəqliyyat marşrutu daha geniş ticarət şəbəkələrinə daha da inteqrasiya etmək, onun çökmüş iqtisadiyyatını saxələndirmək və xarici investisiyaları cəlb etmək imkanı verir. Bu, geosiyasi baxımdan da Ermənistanla qonşuları ilə münasibətləri normalaşdırmağa kömək edirdi.

"USA Today" qəzetinin "Trump Ermənistan və Azərbaycan liderləri ilə sülh yolunda mühüm addım atdı" sərlövhəli məqaləsində bildirilir ki, Prezident Donald Tramp Ermənistan və Azərbaycan liderləri ilə Ağ Evdə iki keçmiş sovet respublikası arasında onilliklərlə davam edən müharibəyə son qoyan və regionda kritik nəqliyyat vasitələrini yenidən açan Birgə Bəyannamə imzalayıb. Mərasimdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan iki dəfə Respublikaçı prezident olan Prezidenti tərifləyiblər və bir məqamda Trampın sözlərinə görə Nobel Sülh Mükafatına layiq olduğunu bildırıblər. Onların Birgə Bəyannaməsi iki ölkəni birləşdirən Cənubi Qafqazdan keçən 20 millik multimodal tranzit döhlizi olan "Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu"nu müəyyən edir. Birləşmiş Ştatlar bununla bağlı müstəsna inkişaf hüquqlarına sahib olacaq.

Avropa Şurasının rəsmi xəbər saytında isə "Ermənistan-Azərbaycan: Məhkəmə sülhə zəmin yaradan təməl daşı" sərlövhəli material dərc olunub. Diqqətə çatdırılıb ki, Avropa Şurasının Baş katibi

Alen Berse aşağıdakı bəyanatla çıxış edib: "Mən 2001-ci ildən Şuranın hər iki üzvü olan ölkələr arasında uzun müddətdir davam edən münaqişənin yekun həllinə yol açan Ermənistan-Azərbaycan sülh sazişinin Vaşinqtonda bu gün parafırlanmasını səmimiyyətlə alqışlayıram. Bu inkişaf Cənubi Qafqazda - bütün xalqların rifahı və təhlükəsizliyi üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən regionda davamlı sülh yolunda tarixi bir mərhələdir. Avropa Şurası Ermənistan və Azərbaycan öz ortaq tarixlərinin bu səhifəsini açarkən, onları dəstəkləməyə hazırdır. Mart ayında iki ölkə Sülh və Dövlətlərarası Münasibətlərin qurulması haqqında Saziş layihəsi üzrə danışıqların yekunlaşdığını elan edəndə, bu, məni xüsusilə ruhlandırırdı. Sülh səyləri hər iki lider üçün daimi müzakirə mövzusu olaraq qalırdı. Mən bu məsələni ilk dəfə keçən il ÇOP münasibətilə Bakıda Prezident Əliyevə ünvanlamışdım və aprel ayında Antalyada keçirilən ikitərəfli görüşdə də davam etdirdim. Hər iki xalq liderlərini və vətəndaşlarını ədalətli və davamlı sülh yolunda göstərdikləri siyasi iradə, əzmi və cəsarətə görə alqışlayıram. Onilliklər boyu davam edən etimadsızlıq, ərazi mübahisələri və humanitar problemlərin aradan qaldırılması hər tərəfdən çətin, lakin zəruri kompromislər tələb edir. Biz hər iki ölkəni təkcə sülhə deyil, həm də etimadın borpası istiqamətində əllərindən gələni etməyə çağırıraq".

"Global News" nəşrində dərc olunan "Azərbaycan-Ermənistan sülh sazişi ABŞ-yə nəqliyyat döhlizi hüququ verir" sərlövhəli məqalədə qeyd olunur ki, Cənubi Qafqazın iki ölkəsinin liderləri Ağ Evdə keçirilən sülh sammitində onilliklərlə davam edən münaqişəyə son qoymağa yönəlmiş saziş imzalamazdan əvvəl ol sıxıblar. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanı bir araya gətirən ABŞ Prezidenti Donald Tramp, öz növbəsində, onların əllərini sıxıb.

Məqalədə diqqətə çatdırılıb ki, Cənubi Qafqazın iki ölkəsi bir-biri ilə və ABŞ ilə əsas nəqliyyat marşrutlarını açacaq sənədlər imzalayıb. Razılaşmaya "Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu" adlandırılacaq böyük tranzit döhlizi yaradacaq və ABŞ-yə strateji tranzit döhlizinə müstəsna inkişaf hüququ verən sülh sazişi imzalaması mühüm global hadisədir. "Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu" adlanan pakt Azərbaycanı Ermənistan vasitəsilə Azərbaycanın eksklavı olan Naxçıvanla birləşdirəcək və ABŞ-yə inkişaf hüququ verən sənəd olacaq. Eyni zamanda, Asiyadan Avropaya quru marşrutunu qısaldan döhlizdə ABŞ həmin tor-

paqları infrastruktur və idarəetmə üçün konsorsiuma subicarəyə verəcək. Ümid edilir ki, bu tranzit döhlizi gələcəkdə döyüşləri dayandıracaq və regionda kommunikasiyaları açacaq.

Avstriyanın aparcı media orqanları Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında ABŞ Prezidenti Donald Trampın iştirakı ilə avqustun 8-də Vaşinqtonda keçirilən görüşü və əldə edilən razılaşmalara geniş diqqət ayırıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Avstriya Tele-radiosu (ORF), eləcə də "Die Presse", "Heute", "Der Standard" kimi gündəlik qəzetlər Cənubi Qafqazda davamlı sülh üçün mühüm addım atıldığını və ABŞ vasitəçiliyi ilə tərəflərin sülh sazişi istiqamətində sənəd imzaladıqlarından bəhs ediblər. Qeyd olunur ki, Azərbaycanı Naxçıvanla birləşdirəcək və Ermənistan ərazisindən keçəcək "Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu"nu (TRIPP) reallaşması da razılaşmaların tərkib hissəsidir.

Məqalələrdə D.Trampın Birgə Bəyannamənin imzalanmasından sonra tərəflərin hərbi əməliyyatlara həmişəlik son qoymalarına dair öhdəlik götürmələri, ticarət, nəqliyyat və diplomatik münasibətləri bərpa etmək, suverenlik və ərazi bütövlüyünü taniyaqalarına dair bəyanatına da yer verilib.

"Die Presse" qəzeti isə Donald Trampın növbəti sülh razılaşmasında vasitəçilik edərək, Nobel Sülh Mükafatına doğru daha bir addım atıldığını yazıb.

Eyni zamanda məqalələrdə qeyd edilib ki, hər iki dövlət başçısı ABŞ liderinin bu mükafat üçün namizədliyini irəli sürəcəklərini də elan ediblər.

Məqalələrdə həmçinin qeyd edilir ki, Sülh Sammiti çərçivəsində ABŞ ilə hər iki ölkə arasında ayrı-ayrılıqda enerji, ticarət və texnologiyalar üzrə memorandumlar imzalanıb. ABŞ və Azərbaycan arasında hərbi əməkdaşlıqla bağlı məhdudiyyətlər isə ləğv edilib.

Böyük Britaniyanın aparcı media qurumları Azərbaycan Prezidenti İlham Əli-

